

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

56-1

BRNO 2015

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 56
Volume 56

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Azu design, s. r. o.
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce Cover Photography	Želešice. Polotovar sekerky (viz obr. 5, str. 40). Želešice. Axe blank (see Fig. 5, Pg. 40).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2015
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2015 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

PALEOLIT
PALEOLITHIC
PALÄOLITHIKUM

BRNO (K. Ú. BYSTRC, OKR. BRNO-MĚSTO)

Ulice Markůvky a Nad Přehradou. Mladý paleolit. Ojedinelé nálezy. Povrchový průzkum.

Při výstavbě ulic Markůvky a Nad Přehradou byly prováděny rozsáhlé skrývky zeminy. Po tomto zjištění byla situace ohlášena Ústavu archeologické památkové péče Brno. Referenti zprávy rovněž provedli povrchový průzkum a kromě ojedinělých nálezů z neolitu (viz oddíl Neolit) byly získány čtyři patinované artefakty. Všechny nálezy se koncentrovaly v okolí bodu 49°22'33.128"N, 16°51'40.275"E (WGS-84), kde se nadmořská výška pohybuje okolo 270 m. Poloha se nachází ve střední části pravého údolního svahu řeky Svratky. Orientace svahu je převážně k severu a severovýchodu. Sklon svahu v zájmové oblasti dosahuje 5o, směrem jižním a jihovýchodním k vyššímu reliéfu se sklon svahu zvyšuje až na 10 o. Podloží je budováno hlinito-jílovitými deluviálními sedimenty s výskytem ojedinělých otlučených valounů křemene. Pod vrstvou svahovin (místy až 3 m mocnou) jsou uloženy spodnobadenenské vápnité jíly (tégly; Hanžl *et al.* 1999). Výše na svahu (cca 300 m n. m.) se nachází denudační zbytek písčitých štěrků říční spodnopleistocenní říční terasy. Je pravděpodobné, že křemenné valouny z této polohy byly rozvlečeny níže po svahu působením pomalého gravitačního pohybu – plíživého pohybu půdy, který se projevuje již na mírně skloněných svazích. Existuje tedy i možnost částečného přemístění nálezového materiálu.

Nevýrazná archeologická kolekce sestává z úštěpů (obr. 1), z nichž podle makroskopického určení jsou tři z nich zhotoveny z křídového spondiového rohovce a jeden pravděpodobně z rohovce typu Stránská skála (podle charakteristické proužkované struktury).

V okolí dolní části dnešní Brněnské přehrady je zachyceno několik poloh se stanicemi či ojedinělými nálezy patinované industrie. Ty se objevují v polohách Kníničky – „Sokolské koupaliště“ (Kirchner, Kuča 2009), Bystrc – „Zadní dlouhé“, „Santon“ a „Rokle“ (Kuča 2009; Valoch 1946 s další lit.; Šmarda, Kuča 2008), Rozdrojovice – „V mrtvinách“ a „U kříže“ (Valoch 1955; nepublikováno) a koncentrují se nad údolím středního toku řeky Svratky.

Podle předběžného určení se zde podařilo zachytit další polohu s nespornými doklady aktivit v mladém paleolitu. Přesnější chronologické určení je prozatím předčasné.

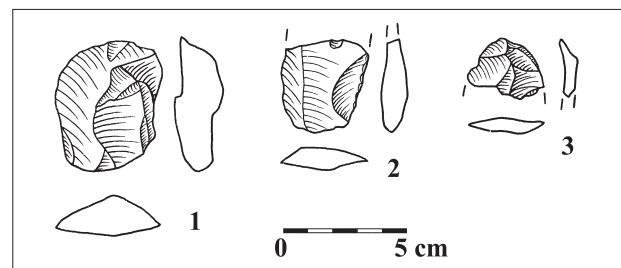
Martin Kuča, Jitka Knotková, Karel Kirchner

Literatura

- Hanžl, P., Krejčí, Z., Vít, J., Otava, J., Novák, Z., Stránil, Z. 1999:** *Geologická mapa Brna a okolí. 1:50 000.* Praha: Český geologický ústav.
- Kirchner, K., Kuča, M. 2009:** Brno (k. ú. Bystrc, okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 50, 242–243.
- Kuča, M. 2009:** Brno (k. ú. Bystrc, okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 50, 243–244.
- Šmarda, J., Kuča, M. 2008:** Brno (k. ú. Bystrc, okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 49, 225.
- Valoch, K. 1946:** Nová paleolitická stanice v Kohoutovicích u Brna. *Příroda* 38(3–4), 83–86.
- Valoch, K. 1955:** Výzkum paleolitického naleziště v Rozdrojovicích u Brna. *Časopis Moravského musea v Brně, vědy společenské*, 40, 5–32.

Summary

Brno (Bystrc Cadastre, Brno-město District), Markůvky and Nad Přehradou Streets. A small collection of stone artifacts from Upper Paleolithic were found on the occasion of construction work in the cadastral territory of Bystrc in Brno.

Obr. 1. Bystrc. Výběr artefaktů. Kresba D. Válek.
Fig. 1. Bystrc. Selected artifacts. Drawn by D. Válek.